

Marcin
Więckowski
11.06.2024
r.

Prawo zamówień publicznych i zasada konkurencyjności w świetle najnowszych przepisów

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wprowadzenie

Zamówienia publiczne realizowane w ramach projektów UE to nie tylko zamówienia udzielane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. (Dz.U Nr. 2019 poz. 2019 ze zm.) Prawo zamówień publicznych, ale także zamówienia wyłączone ze stosowania Ustawy.

Dla tego rodzaju zamówień przewidziane są bowiem inne regulacje – tzw. zasady realizacji projektu, które określają zasady udzielania zamówień w oparciu o procedury wynikające z wytycznych programowych, Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 które zobowiązany jest stosować zamawiający na podstawie zawartej umowy o dofinansowanie.

Podmiotowość zasady konkurencyjności

Czyli kto i kiedy jest zobowiązany do stosowania zasady konkurencyjności?

jednostki publiczne -podmioty prawa handlowego-niepubliczne-
spółdzielnie-stowarzyszenia a umowa o dofinansowanie-beneficjent

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wprowadzenie: PZP a zasada konkurencyjności

Wytyczne są trochę kopią prawa zamówień publicznych ponieważ stanowią połączenie prawa wspólnotowego z krajowym oraz z prawem cywilnym. W niektórych kwestiach są zbieżne w ze sobą w niektórych mniej lub bardziej restrykcyjne

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Definicja beneficjenta

Podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego; na potrzeby niniejszych Wytycznych, ilekroć jest mowa o beneficjencie, należy przez to rozumieć również wskazanych w umowie o dofinansowanie projektu partnera i podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków, chyba że z treści Wytycznych wynika, że w danym kontekście chodzi o beneficjenta jako stronę umowy o dofinansowanie projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Prawo zamówień publicznych (PZP) - zbieżności z zasadą konkurencyjności

W Wytycznych znajdziemy podobieństwa do PZP przede wszystkim tam, gdzie jest mowa o:

- ustalaniu wartości zamówienia (tzw. szacowanie wartości zamówienia),
- możliwości niestosowania procedur pzp bądź zasady konkurencyjności (zapytania ofertowego)
- stosowaniu kodów CPV przy określaniu przedmiotu zamówienia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Podmiotowość zasady konkurencyjności

Czyli kto i kiedy jest zobowiązany do stosowania zasady konkurencyjności? Kiedy? Kiedy przekraczamy kwotę 50 000 PLN netto i dalej, kto?

jednostki publiczne -podmioty prawa handlowego-niepubliczne-
spółdzielnie-stowarzyszenia

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Zasadnicze zmiany w stosunku do poprzednich wytycznych

Podobnie jak to miało miejsce w perspektywie finansowej 2014-2020 beneficjenci zobowiązani będą do stosowania konkurencyjnych zasad wyboru wykonawców usług, dostaw lub robót budowlanych realizowanych w ramach projektów. W tym obszarze nowe Wytyczne niosą kilka istotnych zmian.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Zmiany na poziomie definicyjnym

Zgodnie z Wytycznymi 2021-2027 zamówienie to „umowa odpłatna, zawarta zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w podrozdziale 3.2, pomiędzy zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane przewidziane w projekcie realizowanym w ramach programu”. Już zatem na poziomie definicyjnym widać dość istotną zmianę w stosunku do Wytycznych 2014-2020.

W nowej perspektywie uwaga Wytycznych koncentruje się bowiem na zamówieniach udzielanych zgodnie z zasadami określonymi w samych Wytycznych pomijając już zamówienia udzielane w oparciu o przepisy Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych ((Dz.U Nr. 2019 poz. 2019 ze zm.)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Zmiany - znika rozeznanie rynku

Wytyczne 2021-2027 przynoszą zasadniczą zmianę organizacyjną w udzielaniu zamówień projektowych. Znika z nich bowiem instytucja **rozeznania rynku** znana z pkt 6.5.1 Wytycznych 2014-2020.

Rozeznanie rynku było obligatoryjne dla zamówień o wartości od 20 000 zł do 50 000 zł. W projektach realizowanych w ramach nowej perspektywy nie będzie już obowiązku jego przeprowadzenia, choć, co wydaje się oczywiste, nie oznacza to eliminacji zasady racjonalnego i efektywnego ponoszenia wydatków.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Zmiany - wyłączenia zależnie od woli beneficjenta

Grupa wyłączeń zbieżna z pzp

Beneficjent na podstawie własnej oceny i na własne ryzyko może nie stosować zasady konkurencyjności w sytuacjach określonych w pkt 3.2.1.2 Wytycznych 2021-2027.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wyłączenia - zbieżność z PZP

Porównanie działu I rozdziału I oddziału drugiego od art. 9 PZP (Wyłączenia stosowania przepisów ustawy) z sekcją 3.2.1 wytycznych (wyłączenia)

Wyłączenia 1 - zasady konkurencyjności nie stosuje się

- zamówień, których wartość nie przekracza kwoty 50.000 zł netto,
- zamówień udzielanych na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.), zwanej dalej: „PZP”,
- zamówień o przedmiocie określonym w art. 9-14 PZP, **przechodzimy do omówienia wyłączeń ustawowych**

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wyłączenia 2 - prace badawczo rozwojowe

Zamówień, których przedmiotem są usługi świadczone w zakresie prac badawczo-rozwojowych prowadzonych w projekcie przez osoby fizyczne wskazane w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, posiadające wymagane kwalifikacje, pozwalające na przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych zgodnie z tym wnioskiem.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wyłączenia 3 - usługi wsparcia rodziny

Zamówień, których przedmiotem są usługi wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej (z wyłączeniem usług świadczonych w placówkach wsparcia dziennego i placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego), sąsiedzkie usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, usługi asystenckie – świadczone osobiście przez osoby wskazane lub zaakceptowane przez uczestnika projektu.

Zasady konkurencyjności można nie stosować - fakultatywnie pkt 2 wytycznych

a) sytuacji, w której ze względu na pilną potrzebę (konieczność) udzielenia zamówienia niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której wcześniej nie można było przewidzieć, nie można zachować terminów określonych w pkt 19 sekcji 3.2.2 (7 i 14)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Można nie stosować - awaria

b) w sytuacji, w której ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której wcześniej nie można było przewidzieć (np. klęski żywiołowe, katastrofy, awarie), wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia i nie można zachować terminów określonych w pkt 19 sekcji 3.2.2,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Zasady konkurencyjności można nie stosować - fakultatywne

c) zamówień, które mogą być zrealizowane tylko przez jednego wykonawcę z jednego z następujących powodów:

i) brak konkurencji ze względów technicznych o obiektywnym charakterze, gdy istnieje tylko jeden wykonawca, który jako jedyny może zrealizować zamówienie, albo

ii) przedmiot zamówienia jest objęty ochroną praw wyłącznych, w tym praw własności intelektualnej, gdy istnieje tylko jeden wykonawca, który ma wyłączne prawo do dysponowania przedmiotem zamówienia, a prawo to podlega ochronie ustawowej, o ile nie istnieje rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężania parametrów zamówienia,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wyłączenia (cd. 1)

- d) zamówień w zakresie działalności twórczej lub artystycznej, które mogą być zrealizowane tylko przez jednego wykonawcę,
- e) zamówień, których przedmiotem są dostawy na szczególnie korzystnych warunkach w związku z likwidacją działalności innego podmiotu, postępowaniem egzekucyjnym albo upadłościowym,
- f) zamówień na dostawy dokonywanych na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów o giełdach towarowych, w tym na giełdzie towarowej innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wyłączenia (cd. 2)

- g) zamówień udzielanych przez placówkę zagraniczną w rozumieniu przepisów o służbie zagranicznej,
- h) zamówień udzielanych na potrzeby własne jednostki wojskowej w rozumieniu przepisów o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa,
- i) przypadków określonych w art. 214 ust. 1 pkt 11-14 Pzp w stosunku do podmiotów wskazanych w tym przepisie,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wyłączenia (cd. 3) - dodatkowe

j) zamówień udzielanych wykonawcy wybranemu zgodnie z zasadą konkurencyjności na dodatkowe dostawy, polegających na częściowej wymianie dostarczonych produktów lub instalacji albo zwiększeniu bieżących dostaw lub rozbudowie istniejących instalacji, a zmiana wykonawcy prowadziłaby do nabycia materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność techniczną lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu tych produktów lub instalacji (czas trwania umowy w sprawie zamówienia na dostawy dodatkowe nie może przekraczać 3 lat),

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wyłączenia (cd. 4) - dodatkowe

k) w przypadku udzielenia wykonawcy wybranemu zgodnie z zasadą konkurencyjności zamówień na dostawy polegających na częściowej wymianie dostarczonych produktów lub instalacji albo zwiększeniu bieżących dostaw lub rozbudowie istniejących instalacji, gdy zmiana wykonawcy prowadziłaby do nabycia materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność techniczną lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu tych produktów lub instalacji.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wyłączenia (cd. 5) - w innych sytuacjach

Jeżeli w wyniku prawidłowego zastosowania zasady konkurencyjności nie wpłynęła żadna oferta, lub wpłynęły jedynie oferty podlegające odrzuceniu, albo żaden wykonawca nie spełnił warunków udziału w postępowaniu, o ile zamawiający stawiał takie warunki wykonawcom, zawarcie umowy w sprawie realizacji zamówienia z pominięciem zasady konkurencyjności jest możliwe, gdy pierwotne warunki zamówienia nie zostały zmienione.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Szacowanie wartości zamówienia

- ☐ Najpierw wytyczne- (Sekcja 3.2.2 punkty od 1 do 5)
- ☐ Szacowanie wartości zamówienia a kontrola-termin?
- ☐ Szacowanie wartości zamówienia w zamówieniach publicznych (opinia UZP)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Szacowanie – obowiązek przed każdym zamówieniem

Szacowanie wartości zamówienia jest konieczne, chociażby dlatego by wiedzieć, jaki tryb należy zastosować. Czy realizować zadanie wymienione w budżecie projektu na podstawie Zapytania ofertowego i zamieszczać wymienione w bazie konkurencyjności, czy też nie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Szacowanie powtórne - szalony wzrost cen - inflacja

Szacowania zasadniczo dokonujemy już na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie, gdy musimy zaplanować w budżecie projektu środki na dane dostawy, usługi, roboty budowlane. Nie zawsze jednak możemy opierać się na tych szacunkach, gdy od momentu złożenia wniosku do momentu wszczęcia zamówienia upłynęło więcej czasu - **Sytuacja na rynku mogła się zmienić.**

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Terminy szacowania - nie ma co się cieszyć, że nie są sprecyzowane obecnie

Wcześniejsza wersja Wytycznych wymagała przeprowadzenia szacowania wartości zamówienia nie wcześniej niż 3 miesiące przed jego wszczęciem (6 mies. dla robót budowlanych), powtarzając zapisy byłego art. 35 ust. 1 Prawa zamówień publicznych.

Najnowsze Wytyczne nie wskazują, na jak długo przed publikacją postępowania powinniśmy oszacować wartość zamówienia. Z jednej strony daje nam to większą swobodę działania, z drugiej pozbawia wskazówki, którą moglibyśmy się kierować.

Szacowanie wartości - opinia uzp wszystkim znana często cytowana

<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow/opinie-archiwalne/opinie-dotyczace-ustawy-pzp/przygotowanie,-wszczecie-i-przebieg-postepowania-o-udzielenie-zamowienia-publicznego/szacowanie-wartosci-i-udzielanie-zamowien,-w-tym-zamowien-objetych-projektem-wspolfinansowanym-ze-srodkow-unii-europejskiej>

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Błędy w szacowaniu

Błędy w szacowaniu mogą być **zawinione lub nie**. Jeżeli zamawiający uzasadni, że nie działał celowo, aby doprowadzić do do obejścia przepisów i tym samym zastosowania nieodpowiedniej procedury., procedura szacowania powinna zostać uznana za prawidłową.

Do najczęstszych naruszeń podczas czynności szacowania możemy zaliczyć m.in.:

- brak aktualności szacunku – zdarza się, że jest on nieaktualny lub nieadekwatny do realiów rynkowych;
- brak dokumentacji dla przeprowadzonego szacowania;
- podział zamówienia na części w celu obejścia przepisów zasady konkurencyjności;

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wszczęcie postępowania

- Strona internetowa, baza konkurencyjności
- Strona internetowa Beneficjenta – czy Biuletyn Informacji Publicznej - od jakiej kwoty obowiązek publikacji?

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Nowe funkcjonalności wprowadzone w BK2021 - wypunktujemy

Nowa wersja platformy nie zawiera wszystkich elementów, które powinny się znaleźć w treści zapytania ofertowego zgodnie z Wytycznymi, jak np. informację o zakazie konfliktu interesów. Brak obligatoryjnie wymaganych informacji w treści zapytania naraża zamawiających na popełnienie nieprawidłowości i, w konsekwencji, nałożenie na niego korekt finansowych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Funkcjonalności Bazy

Szanowni Państwo nie chodzi tu o krytykę, ale o wypunktowanie braku funkcjonalności i problemów, aby na przyszłość nie robić błędów i poprawić szybkość i prawidłowość rozliczania środków unijnych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Funkcjonalność BK - trudności w edycji

Pojawiają się również trudności w edycji już opublikowanych zapytań. BK2021, po opublikowaniu ogłoszenia nie umożliwia zmiany wszystkich jego pól, czego skutkiem może być konieczność anulowania i ponownego ogłoszenia zapytania w przypadku konieczności wprowadzenia zmiany.

Z kolei w przypadku zmiany zapytania w BK2021 nie ma możliwości zamieszczenia informacji o tym, co i w jakim zakresie zostało zmienione. Konieczność zamieszczenia takiej informacji wynika z obowiązujących Wytycznych. Należy również zwrócić uwagę na liczbę załączników do procedury, gdyż została ona ograniczona do 20, zlikwidowano również możliwość usuwania błędnych, nieaktualnych, a także dodawania nowych załączników po opublikowaniu ogłoszenia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Tożsamość przedmiotowa, czasowa i podmiotowa

- **tożsamość przedmiotowa** – tj. dotyczy zamówień na dostawy, usługi oraz roboty budowlane tego samego rodzaju i o tym samym przeznaczeniu.
- **tożsamość czasowa** - (rok budżetowy) stosując kryterium tożsamości czasowej weryfikujesz możliwość udzielenia lub realizacji zamówienia w znanym Ci przedziale czasowym. W praktyce jest to od kilku miesięcy do paru lat. Przeważnie rozpatrywaną perspektywą jest po prostu okres realizacji projektu określony we wniosku o dofinansowanie
- **tożsamość podmiotowa** – możliwość udzielenia zamówienia przez jeden podmiot - wykonawcę

Treść zapytania ofertowego z BK

Otwieramy przykładowe zapytania ofertowe z bazy konkurencyjności, dostawę usługę robotę budowlaną - analizujemy

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Treść zapytania ofertowego z wytycznych

1. opis przedmiotu zamówienia
2. warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny ich spełniania, o ile warunki te są wymagane przez zamawiającego
3. kryteria oceny ofert. Informacje o wagach punktowych lub procentowych przypisanych do poszczególnych kryteriów oceny ofert oraz opis sposobu przyznawania punktacji za spełnienie danego kryterium oceny ofert
4. termin i sposób składania ofert

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Treść zapytania ofertowego z wytycznych (cd. 1)

7. termin wykonania zamówienia
8. informację na temat zakazu konfliktu interesów, o ile zakaz taki nie został uchylony
9. określenie warunków istotnych zmian umowy zawartej w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia, o ile zamawiający przewiduje możliwość zmiany umowy
10. informację o możliwości składania ofert częściowych
11. informację o ofertach wariantowych
12. informację o planowanych negocjacjach - jeżeli planujemy

Opis przedmiotu zamówienia - nie tak restrykcyjnie jak w PZP – ale pkt 10 sekcja 3.2.2

Do opisu przedmiotu zamówienia stosuje się nazwy i kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz. Urz. WE L 340 z 16.12.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 5, str. 3).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Równoważność

Jeżeli nie uzasadnia tego przedmiot zamówienia, opis przedmiotu zamówienia nie może zawierać odniesień do znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się stosowanie takich odniesień, jeżeli niemożliwe jest opisanie przedmiotu zamówienia w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób zgodnie ze zdaniem pierwszym. W przypadku, gdy zamawiający korzysta z możliwości zastosowania odniesień do specyfikacji technicznych lub norm właściwych dla Europejskiego Obszaru Gospodarczego, nie może on odrzucić oferty jako niezgodnej z zapytaniem ofertowym, jeżeli wykonawca udowodni w swojej ofercie, że proponowane rozwiązania w równoważnym stopniu spełniają wymagania określone w zapytaniu ofertowym. Takim doniesieniom w opisie przedmiotu zamówienia muszą towarzyszyć słowa „**lub równoważne**”.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Skuteczne zapobieganie konfliktowi interesów

Należy podjąć odpowiednie środki, aby skutecznie zapobiegać konfliktom interesów, a także rozpoznawać i likwidować je, gdy powstają w związku z prowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia lub na etapie wykonywania zamówienia – by nie dopuścić do zakłócenia konkurencji oraz zapewnić równe traktowanie wykonawców. Konflikt interesów oznacza każdą sytuację, w której osoby biorące udział w przygotowaniu lub prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia lub mogące wpłynąć na wynik tego postępowania mają, bezpośrednio lub pośrednio, interes finansowy, ekonomiczny lub inny interes osobisty, który postrzegać można jako zagrażający ich bezstronności i niezależności w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Uniknięcie konfliktu interesów przez jednostki niepubliczne

W celu uniknięcia konfliktu interesów, w przypadku beneficjenta, który nie jest zamawiającym w rozumieniu Pzp, zamówienia nie mogą być udzielane podmiotom powiązanym z nim osobowo lub kapitałowo, z wyłączeniem zamówień sektorowych i zamówień określonych w sekcji 3.2.1 pkt 2 lit. i-k

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Konflikt interesów

- Czynności związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia wykonują osoby zapewniające bezstronność i obiektywizm. Osoby te składają oświadczenie w formie pisemnej lub w formie elektronicznej (w rozumieniu odpowiednio art. 78 i art. 78¹ Kodeksu cywilnego) o braku istnienia albo braku wpływu powiązań osobowych lub kapitałowych z wykonawcami na bezstronność postępowania, polegających na:

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Konflikt interesów (cd. 1)

- a) uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej, posiadaniu co najmniej 10% udziałów lub akcji (o ile niższy próg nie wynika z przepisów prawa), pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta, pełnomocnika,
- b) pozostawaniu w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, lub związaniu z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli albo pozostawaniu we wspólnym pożyciu z wykonawcą, jego zastępcą prawnym lub członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia,

Konflikt interesów (cd. 2)

c) pozostawaniu z wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że istnieje uzasadniona wątpliwość co do ich bezstronności lub niezależności w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Warunki udziału w postępowaniu

Nie są obligatoryjne - wg wytycznych zamawiający może, a nie musi stawiać warunków – sekcja 3.2.2 punkt 13, 14, 15.

Musi także pamiętać o ich proporcjonalności do przedmiotu i o tym, żeby nie przewyższały wymagań wystarczających do wykonania zamówienia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Warunki - w odniesieniu do sytuacji ekonomicznej lub finansowej

Zamawiający może wymagać w szczególności, aby wykonawcy posiadali określony minimalny roczny przychód, w tym minimalny roczny przychód w zakresie przedmiotu zamówienia.

Wymagany przez zamawiającego minimalny roczny przychód nie powinien przekraczać dwukrotności szacunkowej wartości zamówienia, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Warunki - w odniesieniu do zdolności technicznej lub zawodowej

Zamawiający może określić warunki dotyczące niezbędnego wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, doświadczenia, potencjału technicznego wykonawcy lub osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia, umożliwiające realizację zamówienia na odpowiednim poziomie jakości.

W szczególności zamawiający może wymagać, aby wykonawcy spełniali wymagania odpowiednich norm zarządzania jakością, w tym w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, oraz systemów lub norm zarządzania środowiskowego, wskazanych przez zamawiającego w zapytaniu ofertowym.

Ćwiczenie określenie trybu

Otwieramy tabelę budżetu i określamy procedurę, zgodnie z zasadą konkurencyjności - Zapytanie Ofertowe (ZO) bądź wyłączenie (W) przypisując do poszczególnych pozycji- zadań budżetowych – ćwiczenie pod nadzorem prowadzącego.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria Oceny Ofert

- Sekcja 3.2.2. Postępowanie o udzielenie zamówienia
- Pkt 16) 17) i 18) Kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej oraz doświadczenia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria - też proporcjonalnie tak jak i warunki

Kryteria oceny ofert są formułowane w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców, przy czym:

- a) każde kryterium oceny ofert musi być związane z przedmiotem zamówienia,
- b) każde kryterium i opis jego stosowania musi być sformułowane w sposób jednoznaczny i zrozumiały,
- c) wagi poszczególnych kryteriów powinny być określone w sposób umożliwiający wybór najkorzystniejszej oferty.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria

Kryteria oceny ofert, oprócz ceny lub kosztu, mogą obejmować:

- a) jakość, w tym parametry techniczne, właściwości estetyczne i funkcjonalne, dostępność, projektowanie dla wszystkich użytkowników, aspekty społeczne, środowiskowe i innowacyjne,
- b) organizację, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia,
- c) serwis posprzedażny oraz pomoc techniczną, warunki dostawy, takie jak termin dostawy, sposób dostawy oraz czas dostawy lub okres realizacji.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Przez Złoty
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Zamówienia - zasady

Opis przedmiotu (zrozumiały, wyczerpujący, dokładny)
plus warunki i kryteria wprost proporcjonalne do OPZ
równa się prawidłowo przeprowadzone zamówienie

$$\text{OPZ} + \text{WZ} + \text{K} = \text{PWZ}$$

gdzie:

OPZ - opis przedmiotu zamówienia

WZ - warunki zamówienia

K - kryteria

PWZ - prawidłowo wykonane zamówienie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Rażąco niska cena

Jeżeli zaoferowana cena lub koszt wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia, tj. różnią się o więcej niż 30% od średniej arytmetycznej cen wszystkich ważnych ofert niepodlegających odrzuceniu, lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w zapytaniu ofertowym lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy złożenia w wyznaczonym terminie wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu. Zamawiający ocenia te wyjaśnienia w konsultacji z wykonawcą i może odrzucić tę ofertę wyłącznie w przypadku, gdy złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej ceny lub kosztu w tej ofercie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Minimalne i maksymalne terminy składania ofert

- 7 dostawy usługi
- 14 roboty budowlane
- W przypadku zamówień, których szacunkowa wartość jest równa lub przekracza 5 382 000 EUR w przypadku robót budowlanych, a 750 000 EUR w przypadku dostaw i usług minimalny termin składania ofert wynosi **30 dni**.
- Terminy liczymy zgodnie z k.c. od dnia następnego po dniu upubliczniania treści zapytania w BK.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Umowa

Kwestie dot. umów są uregulowane w **Sekcji 3.2.4.**

Umowa w sprawie zamówienia - są to regulacje prawie bezpośrednio przeniesione z pzp – więc przechodzimy do analizy wymienionej sekcji wytycznych oraz tzw. podręcznika Beneficjenta w części dot. umów.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kary umowne

- *Wytyczne* nie wprowadzają wymogu zawierania w umowach z wykonawcami zapisów mówiących o karach umownych za nienależyte wykonanie zamówienia. Instytucje Zarządzające mogą wprowadzić takie wymogi w umowach o dofinansowanie. Jeśli nie będziesz wymagał od wykonawców należytego wykonania umowy i zapłacenia kar umownych, część Twoich wydatków związanych z danym zamówieniem może być uznana za niekwalifikowalną. **Egzekwowanie kar umownych leży w Twoim interesie oraz w interesie finansów publicznych.**
- W praktyce masz możliwość stosowania różnych kar umownych, w szczególności za nieterminowe lub nienależyte wykonywanie zamówień lub odstąpienie od zawartej umowy. Warto zauważyć, że kary te nie stanowią przychodu projektu, a więc nie podlegają zwrotowi, tylko trafiają na rachunki pozaprojektowe beneficjentów.

Zapytanie ofertowe a rozeznanie w celu szacunku - tryb ZWR - czyli w gąszczu definicji

Należy rozróżnić zapytanie ofertowe do 130 000 PLN od **rozeznania rynku** w celu ustalenia wartości zamówienia - te pojęcia mylą się i powstają niejasności.

Odrębnym trybem i też na podstawie ustawy Pzp jest **zamówienie z wolnej ręki (ZWR)** - jest to tryb ustawowy ale często słyszymy: *do progowo do 130 000 - a to z wolnej ręki.*

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

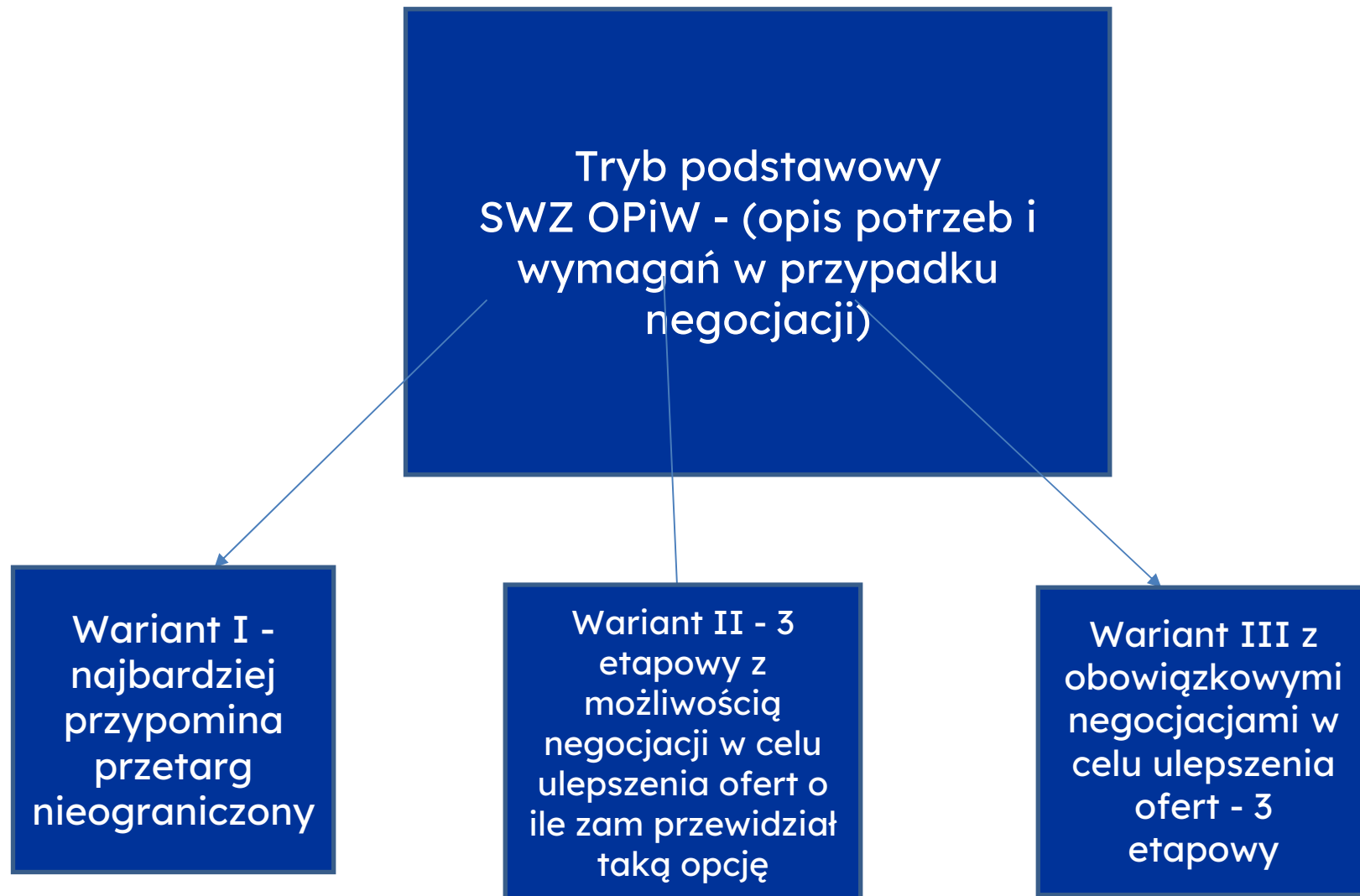
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Nowy tryb podstawowy - trzy warianty

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Procedura (przygotowanie, przeprowadzenia i rozstrzygnięcie postępowania) – z uwzględnieniem elektronizacji

1. Określenie przedmiotu zamówienia (99...)
2. Ustalenie wartości zamówienia (28...)
3. Sklasyfikowanie trybu oraz określenie procedury (uproszczona, pełna)
4. Przygotowanie SWZ zgodnie z art. (134)
 - Ustalenie warunków udziału w postępowania (112)
 - Ustalenie kryteriów oceny ofert (240)
5. Ogłoszenie - wszczęcie postępowania (267) - rozp nowe zamieszczenie ogłoszenia i specyfikacji wraz z załącznikami na stronie www
 - a) Pytania i odpowiedzi do treści siwz art. (135....)
 - b) Modyfikacja Swz art. 38 ust. 4, ogłoszenie o zmianie ogłoszenia art. 38 ust 4a

Procedura (przygotowanie, przeprowadzenie i rozstrzygnięcie postępowania) – podsumowanie

6. Składanie ofert (w terminie)

7. Czynność otwarcia ofert (w kolejności składania)-w terminie otwarcia, przed otwarciem podajemy kwotę przeznaczoną na zamówienie

8. Ocena ofert – przedmiotowe środki dowodowe (223)

- Uzupełnienie podmiotowych środków dowodowych (127)
- Wyjaśnienie rażąco niskiej ceny rozdz 5 -224
- Poprawienie omyłek pisarskich, rachunkowych były art. 87 ust 2 223 ust 2
- Wyjaśnianie złożonych ofert były art. 87 ust. 1 (187)
- Wykluczenie wykonawcy (art. -108-109), odrzucenie oferty (art. -226), wybór oferty wykonawcy, unieważnienie postępowania art. 93-255 (pełna informacja o wyborze oferty-art. 253

9. Podpisanie umowy art. 254

10. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia art. 309

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

WYBRANE ZAGADNIENIA Z TABELI KOREKT FINANSOWYCH

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Korekty finansowe

Niedopełnienie obowiązku odpowiedniego ogłoszenia

- Niedopełnienie obowiązku umieszczenia zapytania ofertowego w bazie Konkurencyjności
- Podział zamówienia lub zaniżenie jego wartości skutkujące niezastosowaniem wymogów związanych z publikacją zapytania ofertowego.

Stawki procentowe korekty lub pomniejszenia: 100%

- wysokość stawki może zostać obniżona do 25% w zależności od charakteru i wagi nieprawidłowości

Występujące błędy:

- brak upublicznień,
- błędne szacowanie wartości zamówienia w projekcie wieloletnim – o trybie decyduje szacunek beneficjenta.

Korekty finansowe (cd. 1)

Brak pełnej informacji o warunkach udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub kryteriach oceny ofert

Brak pełnej informacji o warunkach udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub kryteriach oceny ofert, który uniemożliwia potencjalnym wykonawcom złożenia oferty zgodnej z wymaganiami zamawiającego lub wpływa na możliwość wzięcia przez wykonawcę udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

Stawki procentowe korekty lub pomniejszenia: 25%

- wysokość korekty może zostać obniżona do 10% lub 5% w zależności od charakteru i wagi nieprawidłowości

Występujące błędy:

- **brak informacji lub niejasne kryteria oceny ofert (brak jasnego i przejrzystego komunikatu do wykonawcy jakie będą kryteria oceny oferty)**
- **treść zapytania ofertowego nie zawiera wymaganych elementów minimalnych**

Korekty finansowe (cd. 2)

Określenie dyskryminujących warunków udziału w postępowaniu udzielenie zamówienia lub kryteriów oceny ofert

- Ustalenie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub dokonanie opisu sposobu oceny spełnienia warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję.
- Ustalenie kryteriów oceny ofert w sposób zawężający konkurencję.
- Nieuprawnione określenie kryteriów oceny ofert odnoszących się do właściwości wykonawcy

Stawki procentowe korekty lub pomniejszenia: 25%

- wysokość stawki może zostać obniżona do 10% lub 5% w zależności od charakteru i wagi nieprawidłowości

O czym należy pamiętać:

- **Nie formułowanie warunków przewyższających wymagania wystarczające do należytego wykonania zamówienia.**
- **Zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania**

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Korekty finansowe (cd. 3)

Niejednoznaczny opis przedmiotu zamówienia

Brak w opisie przedmiotu zamówienia nazw i kodów określonych we Wspólnym Słowniku Zamówień.

Stawki procentowe korekty lub pomniejszenia: 10%

- wysokość stawki może zostać obniżona do 5% w zależności od charakteru i wagi nieprawidłowości

Występujące błędy:

- brak w opisie zamówienia (w treści zapytania ofertowego) nazw i kodów określonych we wspólnym Słowniku Zamówień

Korekty finansowe (cd. 4)

Ustalenie terminów składania ofert krótszych niż przewidziana jako minimalne

Nieuprawnione skrócenie terminu składania ofert.

Stawki procentowe korekty lub pomniejszenia:

- 25% w przypadku, gdy ustalony termin został skrócony o więcej niż 50% terminu wymaganego lub stanowi 50% terminu
- 10% w przypadku, gdy ustalony termin został skrócony o więcej niż 30% terminu wymaganego lub stanowi 30% terminu
- 5% w pozostałych przypadkach (wysokość 5% może zostać obniżona do poziomu 2% w przypadku, gdy ze względu na wagę nieprawidłowości korekta 5% jest niewspółmierna)

O czym należy pamiętać:

- Termin 7 dni (w przypadku dostaw i usług) lub 14 dni (w przypadku robót budowlanych)

liczy się od dnia następnego po dniu upublicznienia zapytania ofertowego, a kończy się z upływem ostatniego dnia.

- 30 dni – w przypadku dostaw i usług o wartości równej lub przekraczającej 209 000 EUR oraz w przypadku robót budowlanych o wartości równej lub przekraczającej 5 225 000 EUR

Korekty finansowe (cd. 5)

Dyskryminacyjny opis przedmiotu zamówienia

- Opisanie przedmiotu zamówienia w sposób, który odnosi się do określonego wyrobu, źródła, znaków towarowych, patentów, rodzajów lub specyficznego pochodzenia, chyba że takie odniesienie jest uzasadnione przedmiotem zamówienia i został określony zakres równoważności

Stawki procentowe korekty lub pomniejszenia: 25%

- wysokość stawki może zostać obniżona do 10% lub 5% w zależności od charakteru i wagi nieprawidłowości

Występujące błędy:

- **Wskazanie konkretnych produktów w treści zapytania ofertowego, bez określenia zakresu równoważności**

Korekty finansowe (cd. 6)

Naruszenie w zakresie wyboru najkorzystniejszej oferty

1. Wybór oferty wykonawcy niespełniającego warunków udziału w postępowaniu.
2. Nieuzasadnione wykluczenie wykonawcy, który złożył ofertę najkorzystniejszą, jako niespełniającego warunku udziału w postępowaniu.
3. Wybór oferty niezgodnej z opisem przedmiotu zamówienia.

Stawki procentowe korekty lub pomniejszenia: 25%

- wysokość stawki może zostać obniżona do 10% lub 5% w zależności od charakteru i wagi nieprawidłowości

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wracając do wytycznych - warto zapamiętać!

1. Zasada konkurencyjności pozostaje jednym z podstawowych sposobów wyłaniania wykonawców w projektach;
2. Odstępstwa od obowiązku stosowania zasady konkurencyjności mają charakter wyjątkowy i muszą być stosowane tylko jeśli zachodzą przesłanki.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Czytamy przepisy z uwagą

W dużej mierze jednak regulacja zawarta w Wytycznych 2021-2027 oparta jest na rozwiązaniach, na których zasada konkurencyjności była oparta także i w starej perspektywie finansowej. Nowe Wytyczne trzeba jednak czytać z uwagą.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Dziękujemy za uwagę

Fundusze Europejskie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych